

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rastu male stvari, a nezloga sve pokrvari“ Nar. Posl.

Uredništvo i odpravništvo nalazi se: **CORSIA STADION br. 12.**

Napodpisani se dopis. ne šalju. Priposlana se pisma tiskaju po 5 novč. svaki redak. Oglasi od 8 redakih stoje 60 novč. za svaki redak više 6 novč. ; II u slučaju opečovanja uz pogodbe sa upravom. Novci se šalju poštom (asegno postale) Ime, prezime i najbližu poštu valja točno označiti. Komu list ne dođe na vrijeme, naka to javi odpravništvo u otvorenu pismu, za koje se na plaća poštarine, ako se izvana napíše: „Reklamacija“. Dopisi se ne vrađaju ako se i ne tiskaju. — **NAŠA SLOGA** izlazi svakog četvrtka i I u celom arku. Novci i pisma šalju se na uredništvo ili odpravništvo — Predplata u poštarinom stoji 5 for., za seljake 2 for. na godinu. Razmjerno fr. 2.50 na za pol godine. Izvan carovine više poštarina. Na malo 1 br. 5 novč.

Istarska banka i hrvatski jezik.

U celom svijetu, gdje postoji makav novčani zavod, prima isti uložke i posude, izdaje kapitala i interoso itd. strankam, neobaziruć se u kojom su jeziku pisane molbenice, namira, naputnice i ostali slični spisi. Jedini poznati nam novčani zavod, koji čini u tom razliku od svih ostalih na svijetu, jest istarska kreditna banka u Poreču. Kako postupa ona sa strankami, koje dižu ili ulažu novac, naka nam bude primjerom sledeće pismo zem. zastupnika G. M. Laginje na zem. kapetana G. Vidulichu u Poreču; Presvietli gosp. pokraj. kapetane!

Obćina kastavska poslala je 8. jenara t. g. zem. kreditnoj banki za markgrofoviju Istru u Poreču svotu od for. 106-45 sa pošarskom naputnicom, a kašnjo for. 20 u namiri za kamata od godine 1884. na 400 for. u listinah zajmovnih, posudjenih na ime tamošnje zaklade siromakah; a u posebnom dopisu pisalo se, da se to dvie svote plađaju u račun obroka od 1. jenara tekuce godine za zajmovo občinskih dobarah klanjskih i studenskih.

Poštarska naputnica, namira i dopis bijahu pisani hrvatskim jezikom, koji je u porabi u kastavskom občinskom uredu, a to se i prije tako radilo. Naputnicu odbi kreditna banka s razloga, što nije za njom sledio obćenit dopis, i s razloga što poslana svota nebijaše dostatna da izplati obroke (iztečeno) za svotu pod broj. 811 i 812 i da se radi toga nepodpuni iznosi neprimaju. Tako je napisano na istoj odbitoj naputnici. Troba

mi odmah iztaknut, da je računarski uređ zavoda razumio što bijaše hrvatski napisano na naputnici.

Dopis, koji napomenuh doista pripi nokoliko danah kašnjo, jer bjo riešen već 12. jenara 1884. (II) i to ovako:

Br. 12
Slavna občino!
Jezik kreditno banko za markgrofoviju Istru je talijanski, i nemada nijednoga činovnika u svojoj sredini, koji bi razumio hrvatski (slavo). Radl toga vradu se taj dopis s razlogom, jer nerazumljiv s dođtkom. da še isti biti primljen, ako slavna občina dozvoli, da ga zavod dađo na njezine troškove autentično prevesti. S odličnim poštivanjem

(L S) F. Štids s. r., Depiera s. r.
Ravnateljstvo zavoda, košte u listovih iz Poreča dd. 20. jenara 1885. pozivlje občinu kastavsku, da u ime poreznih podobnih izplati najđaljo do 10. febrara 1885. pod prietnjom ovrhe iztečene obroko od 1. jenara 1885., k tomu zutežno kamate na račun od 6% do dana uplate, pridodav jošte 50 novčičuh za pisarsko troškove.

Obćina kastavska obrati se na mene nobi li ja poduzeo shodno koralako, koje bi pronaše umjestnmi. To isto učini i Bratovščina, društvo za podporu siromašnih djakah iz Istre, jer joj bijahu oibite namire za kamata odnosuće se na zajmovne listine, koje posiuđu.

Razloživ tako činjenice, dužan sam, da Vas na nekoje stvari upozorim.

Nije mi poznato, da bi pravila zem. kreditno banko u obće imala koju navedbu o poslovnom jeziku; u ostalom keli občina kastavska, toli Bratovščina, nisu nikad na umu imale

zahtjevati od kreditnog zavoda, da se taj služi hrvatskim jezikom, premda bi im to pravo pripadalo; isto tako ravnateljstvo zavoda moralo bi svo drugo imati na umu a na to, da prišli stranko, da se izključivo služe u dopisivanju talijanskim jezikom. Što se mene tiče, ja sam svo do mala mislio, da niju moguća, da stvari u obće niti nemogu doprieti do toga stupnja, da mi Istrani nemožemo raditi složno niti u onih stvarih, u kojih pitanja politička neimadu mjesta, košto upravo kod ustrojstva naše hipotekarne banko.

Ja sam radi toga smotnuo sasma s vidika neznanje materijalne probitko samo da veću važnost dađnem drugoj strani toga pitanja.

Evo n. p., ja bijah onaj, koji sam možda i protl svojoj dužnosti savjetovao občinu kastavsku, da uloži legat pokojnoga viteza Vlaha u iznosu od 400 for. u založno listine vjeresijskoga gruntovnoga zavoda istarskoga, akoprem sam dobro znao, da su se prodavale skoro pod istu cieniu, dočim državno obveznice moglo se dobit sa 78 i 79 stotinu. Sliedeći moj savjet društvo «Bratovščina» uložilo je, ako se nevaram preko 2000 for. u to založno papire, koje je platilo po 98 1/2%. Odatle sledi, jer posvema dokazano, da Hrvati istarski nepolitiziraju kad se radi o osnutku patrioitičkoga poduzetja takova vrsti. To bijaše naše uvjerenje, a odgovor je na to shodio: Vi Hrvati pišite nam talijanski, ako hoćete, da vam se plaća kamate na uložene kapitalo.

Prepuštam pako Vašoj Presvietlosti, da prosuđite taj postupak vje-

resijskoga zavoda, i to polag sliedećih pitanjah, koje se sama nameću:

Jeli kreditni zavod za markgrofoviju Istru inštitucija pokrajinska ili ne?

Ako pokrajinski odbor riešava spise, koji su mu podnešeni u hrvatskom jeziku, zašto tako ne radi i rečoni zavod?

Ako u pravilih neima ni spomena o jeziku, u kojom stranko moraju dopisivati sa zavodom, zašto ravnateljstvo si prisvajta to pravo?

Ako svi špekulativni zavodi traže, da drže činovnike, koji poznavaju razno jzikove, zašto to nečini i kreditni zavod?

Ako tamošnja gospoda razumiju spis podnešen jim prekjučer, zašt. nerazumiju spis podnešen jim danas, kad je pisan istim jezikom?

Ako pokrajinski činovnici moraju poznati zemaljske jezike, zašto jih nepoznaju kad uređuju u kreditnoj banki?

Ja sudim da Vaša Presvietlost nemože, niti kano Frane Dr. Vidulich, niti kano zem. kapetan odobriti gorospomenuti postupak uprave naše zem. banke.

Radi toga dolazim ovim moliti Vašu Presvietlost, da bi odredila u vrijeme do 10. febrara t. g. da:

1.) Primi zemaljska banka za markgrofoviju Istru novac, namiru i notu glavarstva u Kastvu, kao što bijahu od istoga poslali i to bez zahtjeva, da se uplate troškovi zatezo i interosi zateze od 12. jenara 1885. do uplate, da se dapačo izplate ubožkoj zakladi u Kastvu interesi zateze na 20 for. od 12. jenara do izplate.

PODLISTAK.

Ženidbeni običaji i koleda u Omišlju.

Mislimo, da ćemo našim čitateljem ugoditi, budu li štogod поближе saznanj i o narodnih običajih u Istri i na kvaternerskih otocih.)

Prije svega treba razlikovati trojaku ženidbu i to: s krunom ili bez nje i ženidbu udovca ili udovice.

Ženidbu bez kruno t. j. kad se mlada bez vjenca vjenča, što se obično kod siromašnijih događja i što se posve jednostavno obavlja. Žene se namir u subotu pod misom, u nedjelju priprave ohjed i večeru, pozvavši najbliže rođake i tim svrše.

Isto tako vrši se ženidba udovca ili udovice, pri čem ih dakako namir (kako je to na celom otoku, a mislimo i u većem dielu Istre, običaj), njihova mađja muzika. U vrijeme namir triuh nedjeljah, što se u crkvi zovu (napovjedaju), prirede im mladici više večeri muziku, koja se sastoji u svakojakom rulenju i dječanju i koja biva osobito na dan vjenčanja jako bućna.

Najzanimljivji običaji su kad je kruno t. j. kad se mlada pod vjencom vjenča, što se kod svih bogatijih događja. I ovi žene se u subotu pod misom, a vjenčanju prisustvuju samo nekoliko djevojakah i kumovi, koji su uvijek po dva. Kad ih svećenik vjenča, stavi jedan od kumovah mladoj vjenca na glavu, a pošlje njoj ga odumze. Za vjenčanjem sledi rućak, ali samo za mladožnje i kumove. O podne izplati se mužar, izvjesi se zastava u znak da svečanost počinlje. Zastava je obično austro-ugarska, ogor koje su privezani raznobojni svileni rubci, dočim su na vrhu tri narandže, u kojih je utaknjemo umjetno cviete. Ohjeda nelma, već samo večera, kojoj prisustvuju svi pa pir pozvani, kojih običaje biti velik broj. Večera je postna

t. j. neje te se meso, negoriba, buduć je meso u našoj biskupiji i u subotu zabranjeno. Prije večere, koja počinlje oko šest sati, pošto su već svi za stolom, sviraju sopile (to su kao dvie frule, jedna sa tankim drugu debelim glasom), takozvanu «mantinjadu», to je posebnii komad, koj se samo u tih slučajih svira. Jedno od pirnjakah je sa sopol i ovaj izručuje mantinjadu. Kad ovi namir svrše svirati. Ide taj k velikomu stolu, pri kojem sjede mladoženje na prvom mjestu, do njih kumovi, a za ovimi drugi po časti, te izručil mantinjadu po prilici ovako: «Ovo vam je mantinjadu od strane mlade navestice, stariim na poštenje, mladim na veselje, ako sam ja za pozrešil po mojoj ljudosti, vi me popravite po vašoj mudrosti; na što mu se dotični kumovi zahvale. Tad počinlje večera, a medj jestbinami pjevaju se razne narodne pjesme. Poslje večere, koja obično oko deveto svrši, počinlje ples u zato već odredjenoj kući, a taj traje do oko pol noći. Tad se djevojke razidju svojim kuđam, dočim mladici sa sopol ostanu, jer sud moraju idl svakoj djevojci od pira pred vrata svirati mantinjadu t. j. onaj

isti komad, kojeg u prije večera svirali. Kad mantinjadu pred kojom kućom svrše, tad ju jedan izabrani ide domađci u kuću izručiti, govoreći one iste rieči, koje smo prije večere čuli, a ova ih na to u kuću pozove. Tuj nađu prostr stal, na njem poguđu i koji vrš vina, te pošto malo zažoje, zahvale se i otidju. Tako idju od djevojke do djevojke, te to traje skoro do dneva; dapačo gdje ima mnogo djevojakah i gdje nemogu tih mantinjadah kroz noć svršiti, nastavljaju još i sutra dan t. j. u nedjelju do velike mise.

U nedjelju prije velike mise sakupe se svi mladici i one djevojke, što su pozvane od mladoženje, kod njeđa; sva tu družba sa sopol ide dignut mladu (već sada ženju u jeziniu kuću, gdje su sakupljene sve djevojke pozvane od njezine strane. Dočavši pred vrata, nađu ista zatvorena, a svirači počmu svirati. Kum pokuca na vrata, na što se ova otvore i na prag stupi gospodarica pitajuće:

(Dalje sledi).

Kad bi one nove bill namijenjeni tr-

Pitam me sada gospodina načelnika,

Radi uvriede veličan- stva. Dne 6. o. m. u Rovinju pred po-

Razpis natječajja. Zemaljski odbor u Poreču razpisao je natječaj na

Preuzvišeni gosp. biskup Strossmayer slavi je dne 4. t. m. u Djakovu svoj sedamdeseti

Kako u Pzorju u Djakova javljuje, u oči sedamdeset godišnjice priredilo je

vačko društvo „Sklade i mjestno vatro-

Bečki listovi o budućih izborih u Istri. Kako je našim

Od neko doba raznosi se glas, da će Talijani u carevinskom vieću

Nekoje bečke novine, prividno uvrije- djene što jih talijanska braća

Zahvalni smo bečkoj gospodi što iznesoše na svietlo spetke istarskih

Nesreća na moru. Piše nam prijatelj iz Labinašćine

Na 19. mjeseca decembra pr. ped. od- putiše se trojica stanevnikih iz Brovnjah,

Jedan izmedju utopljenih, dobar kmet, ostavi sirotu ženu, bolesnoga

Podpisani duboko ganut sa sve- obćeg udioništva u tuzi, koja ga u

Mnogim pako, koji čuljivim i blagodušnim osjećanjem izkazahu pod-

Krk, 15. siječnja 1885. Josip de Fabriš, c. kr. politički komesar.

Pomorske viesti.

Table listing shipping schedules for destinations like Rijeka, Trieste, and various ports along the coast.

Table listing shipping schedules for destinations like Rijeka, Trieste, and various ports along the coast.

Table listing shipping schedules for destinations like Rijeka, Trieste, and various ports along the coast.

Kretanje austro-ugarskih brodova u tu-

Inozemstvu.

Događili u: Trst 1. voljaž. Milova, Petrović iz Drago- mesta. Amor, Skopinčić iz Sarmahn. Fagan- rog. Radoničić iz Cetta. Rieku 28. slečna.

TRGOVAČKE VIESTI.

Table of commodity prices for various goods like sugar, oil, and other trade items, listed in florin and guilder units.

Trčćanska burza

Table of stock market data for Trieste, including prices for various securities and currencies.

Lutrijiski brojevi

Table of lottery numbers for various draws, including winning numbers and prize amounts.

Od danas do konca godine 1886.

La Verifica

0 SLUŽBENIH VJEDBANA. dobit će ga bezplatno od septembra do konca

